

Č. j.: MPSV-2022/95021

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – *chronický únavový syndrom*

Dotaz ze dne 1. 6. 2022

Odpověď

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) obdrželo dne 1. 6. 2022 podání, které by se dalo rozdělit do dvou částí. Na žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPI“) a na žádost, aby na základě Vašeho příkladu došlo k přehodnocení celkového přístupu k chronickému únavovému syndromu.

Podle ZSPI jste požádala o odpověď na následující otázky:

1. *Kolik pacientů má invalidní důchod na Chronic Fatigue Syndrome (dále jen „CFS“)?*
2. *Kolik z nich má kapitolu VI, položku 7 a kolik z nich má kapitolu V duševní onemocnění?*
3. *Jaké zdroje mají posudkoví lékaři k dispozici k poučení o CFS, z jakého jsou roku a kdy byly naposledy aktualizovány?*

Otázky č. 1 a 2 byly samostatným sdělením v souladu s § 14 odst. 5 písm. c) ZSPI odloženy, neboť MPSV není povinným subjektem, tím je Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“).

Na otázku č. 3 Vám poskytujeme odpověď.

Posudkoví lékaři musejí procházet celoživotním vzděláváním, které je definováno zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, jako průběžné obnovování vědomostí, dovedností a způsobilosti odpovídající získané odbornosti v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky. Formy celoživotního vzdělávání jsou zejména samostatné studium odborné literatury, účast na kurzu, školicí akci, seminářích, odborných a vědeckých konferencích a kongresech v České republice a v zahraničí, absolvování klinické stáže v akreditovaném zařízení v České republice nebo v obdobných zařízeních v zahraničí.

Celoživotní vzdělávání organizují a pořádají zejména Ministerstvo zdravotnictví, vysoké školy připravující studenty k výkonu zdravotnického povolání, Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora, Česká lékárnická komora a odborné lékařské společnosti ve spolupráci s akreditovanými vzdělávacími zařízeními, poskytovateli zdravotních služeb, Ministerstvem práce a sociálních věcí a ČSSZ a pověřené organizace. Každý pořadatel tohoto vzdělávání vydává účastníkům potvrzení o účasti na školicí akci.

V rámci celoživotního vzdělávání jsou posudkoví lékaři kromě samostatného studia příslušné odborné literatury, včetně literatury týkající se problematiky chronické únavy, školení i předními klinickými odborníky v problematice jednotlivých zdravotních postižení včetně chronického únavového syndromu, a to podle posledních poznatků lékařské vědy. MPSV v odborných zdravotních otázkách a problematice zdravotní péče vychází ze stanovisek Ministerstva zdravotnictví

a České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, která dbá o rozvoj a rozšiřování vědecky podložených poznatků lékařských věd, zasazuje se o jejich uplatňování v praxi a podílí se na zvyšování úrovně odborných znalostí svých členů v oblasti lékařských věd.

V současné době je v České republice v platnosti 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10), která kodifikuje systém označování a klasifikace lidských onemocnění, poruch, zdravotních problémů a dalších příznaků, situací či okolností, a v této klasifikaci přímo není onemocnění – chronický únavový syndrom – uvedeno. V plánované 11. revizi Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-11), která je zatím otevřena připomínkám a Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky pracuje na procesu její implementace do českého systému zdravotní péče, je v jedné z kapitol uveden i postvirový syndrom únavy se dvěma podjednotkami. Popis onemocnění není zatím ani v anglické verzi uveden. Uvádí se jen, že je to jednotka odlišná od prosté únavy. Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně na základě uvedeného doporučila v dubnu 2022 vyčkat definice tohoto stavu po schválení MKN-11 a pak vypracovat doporučený postup pro jasně definované onemocnění. V květnu 2022 byl na Ministerstvu zdravotnictví na základě uvedeného postoje České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně zrušen návrh tvorby klinického doporučeného postupu pro toto onemocnění. To znamená, že klinický doporučený postup, který si lze představit jako závazný metodický postup, dle kterého zdravotníci profesionálové postupují při řešení konkrétního zdravotnického problému v procesu diagnostiky a léčby, a zároveň představuje standardizovanou algoritmizaci diagnosticko-terapeutických postupů, které budou využívány při pregraduální i postgraduální výuce zdravotnických profesionálů, na základě výše uvedeného sdělení zatím neexistuje a ani není rozpracován jeho návrh. Doporučuje se vyčkat definice únavového syndromu po schválení MKN-11 a teprve poté vypracovat klinický doporučený postup pro jasně definované onemocnění.

Nebude-li tedy problém chronického únavového syndromu jednoznačně dořešen v odborné lékařské veřejnosti v České republice a v resortu zdravotnictví, nelze tak ani odkazovat na standardizovanou algoritmizaci diagnosticko-terapeutických postupů u chronického únavového syndromu sloužící ke studiu a výuce zdravotnických profesionálů. Dle České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně se dosud jedná o onemocnění ve světě všeobecně neuznané.

V recentním Stanovisku České neurologické společnosti České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně z listopadu 2021 je k únavovému syndromu uvedeno, že pracovní skupina pro únavový syndrom, která vznikla v gesci Ministerstva zdravotnictví, opakovaně stanovila doporučení pro sledování pacientů s únavovým syndromem a nutnost pravidelného přehodnocování syndromu v diagnózu s jasnými léčebnými konsekvencemi; pacient s únavovým syndromem by měl být primárně sledován svým praktickým lékařem a podle výskytu a intenzity symptomů ukazujících na postižení dalších systémů by měl být vyšetřen příslušnými specialisty.

Ve věci části podání, které se týká Vašeho požadavku o přehodnocení celkového přístupu k CFS (část podání mimo režim ZSPI) Vám bude zasláno samostatné vyjádření věcně příslušného odboru MPSV.

S pozdravem

